

Rysunek „Fugu” Andrzeja Wajdy

- Autor Andrzej Wajda
- Czas powstania 20 lutego 1989
- Wymiary wysokość: 20,3 cm, szerokość: 29,1 cm
- Numer inwentarzowy MSITJM0678
- Muzeum [Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha](#)
- Dostępność na wystawie „Podróż do Japonii” w Muzeum Manggha do 9 listopada 2014
- Tematy [namalowane](#), [znane postaci](#), [zaskakujące](#), [natura](#)
- Technika [akwarela](#), [rysunek kredka](#)
- Materiał [papier](#)
- Data pozyskania dar Fundacji Kyoto-Kraków
- Prawa do obiektu Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha
- Prawa do wizerunków cyfrowych wszystkie prawa zastrzeżone, Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha
- Digitalizacja RPD MIK, projekt Wirtualne Muzea Małopolski Plus
- Tagi [Japonia](#), [Andrzej Wajda](#), [rysunek](#), [2D](#), [zwierzęta](#), [WMM Plus](#), [© wszystkie prawa zastrzeżone](#)

Andrzej Wajda od początku swojej twórczości tworzy szkice, za pomocą których notuje swoje spostrzeżenia, wrażenia i pomysły. W ten sposób powstały [szkicownik do przedstawień](#) i filmów, [portrety](#) znajomych i nieznanym osób oraz [rysunki z Japonii](#) znajdujące się w kolekcji Muzeum Manggha. Wśród nich jest *Fugu*, tokijski pomnik trującej ryby.

Sportretowana ryba to słynna fugu (łac. *Takifugu rubripes*), czyli rozdymka tygrysia, która swoją popularność zawdzięcza znajdującej się w jej wnętrznościach (zwłaszcza w wątrobie i jajnikach), a także w ikrze tetrodotoksynie — truciznie wielokrotnie przewyższającej swoją toksycznością cyjanek. Ryzyko związane ze spożyciem dania z fugu sprawia, że ma ona rzeszę miłośników — zarówno tych, którzy chętnie zamawiają potrawy przyrządzone przez dyplomowanych kucharzy, jak i twórców, którzy traktują ją jako motyw literacki i filmowy, narzędzie zbrodni lub samobójstwa... Najsłynniejszy japoński utwór poetycki związany z rybą fugu to *haiku* autorstwa Busona Yosy (1716–1783), malarza i poety, który tak opisał swój zawód miłosny:

„nie zobaczę jej
dziś muszę ją opuścić
zatem zjem fugu”.

Na rysunku Andrzeja Wajdy ryba jest przedstawiona w bardzo sumaryczny sposób — jej ciemna sylwetka z delikatnie zarysowanymi kształtami płetw unosi się na jasnych, wzburzonych falach. Całość umieszczona jest na prostym cokole. Szkicowy styl tego obrazu sugeruje, że jest to jedynie szybki zapis mający przywołać w pamięci wspomnienie tej rzeźby. Podobnie robili podróżujący w minionych wiekach artyści, sportretowani między innymi w postaci Hrabiego z *Pana Tadeusza*. Współcześnie pomnik ryby znalazłby się zapewne na tysiącach zdjęć turystów.

Andrzej Wajda obok rysunku umieścił dwie notatki. Jedna z nich, znajdująca się przy prawej krawędzi kartki, to myśl, która mogła zrodzić się po kilku dniach pobytu artysty w Japonii:

„Wszystkiego po parze jak w Arce Noego.
Ale to się tu ogląda inaczej – jak skarb
z własnego łądu na bezludnej wyspie. Silniej”.

Drugą, zapisaną do góry nogami (przy dolnej krawędzi kartki) można skojarzyć z mającym powstać w 1992 roku filmem *Pierścionek z orłem w koronie*:

„Rzymska fantazja Hubert Robert 1733–1808.
Ale pomyśleć warto nad obrazem zadumy nad
ruinami Warszawy”.

Ten niewielkich rozmiarów rysunek, daje wgląd w sposób tworzenia artysty, podejmującego próbę uchwycenia ulotnej chwili i jeszcze bardziej ulotnej myśli. Nelinearny sposób myślenia, ujawnia się w zderzeniu *Fugu* z wspomnieniem zrujnowanego miasta. Każdy z nas może z pewnością spróbować wymyślić ciąg skojarzeń łączących te dwa obrazy i będzie on jeszcze inny od tego, który stworzył Andrzej Wajda.

Zobacz także [inne rysunki Andrzeja Wajdy](#).

Opracowanie: Aleksandra Görlich (Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha), Redakcja WMM, © wszystkie prawa zastrzeżone